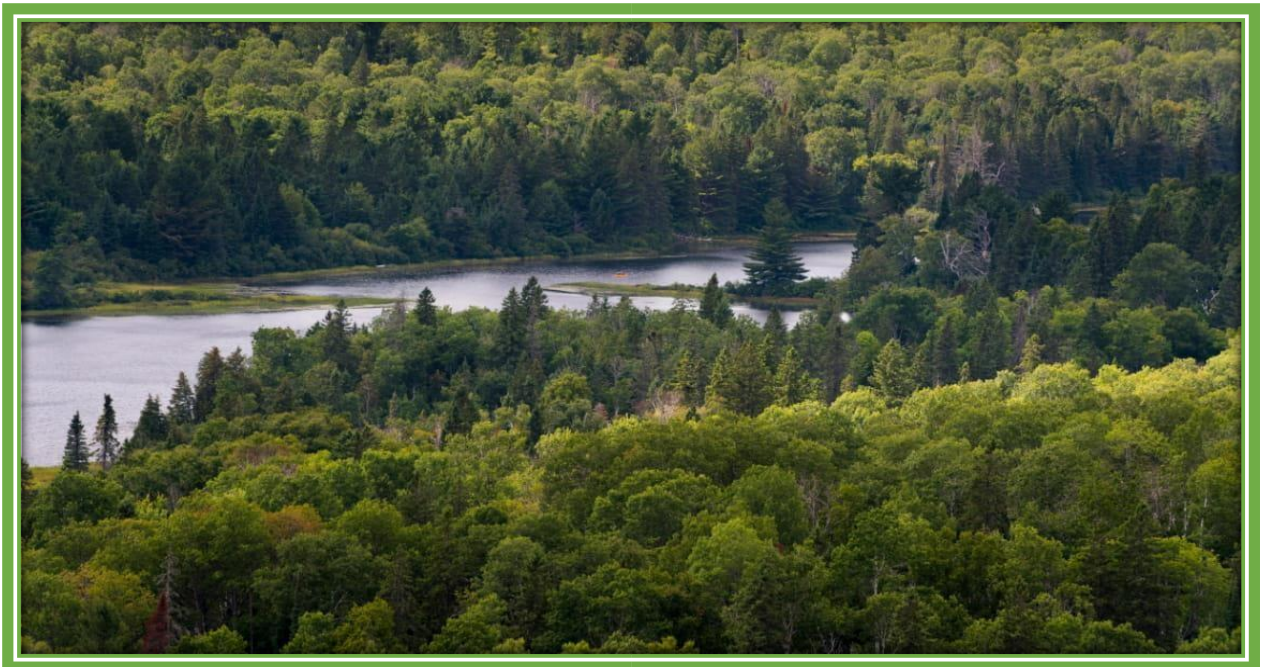

Відокремлений структурний підрозділ «Бобровицький фаховий коледж імені О.Майнової Національного університету біоресурсів і природокористування України»

«Сучасний стан лісівничої освіти та виробництва: виклики, проблеми та перспективи розвитку в умовах реорганізації лісгосподарських підприємств та змін клімату»

I Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

06 ГРУДНЯ 2022 р.
м. Бобровиця

УДК 378.018:630*2'06

Сучасний стан лісівничої освіти та виробництва: виклики, проблеми та перспективи розвитку в умовах реорганізації лісгосподарських підприємств та змін клімату: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернетконференції (Бобровиця, 6 грудня 2022 р.). Бобровиця: Відокремлений структурний підрозділ «Бобровицький фаховий коледж імені О.Майнової Національного університету біоресурсів і природокористування України», 2022. 140 с.

Рекомендовано до друку педагогічною радою коледжу. Протокол № 4 від 30.11. 2022 р.

Редакційна колегія:

Андрій МАТВИЄНКО – директор Бобровицького фахового коледжу імені О.Майнової

Юлія ПЕТРЕНКО – заступник директора з навчально-виховної роботи

Валентина ФІЛАТОВА – завідувач технологічного відділення

Олена СОЛОВЕЙ – голова циклової комісії технологічних та лісотехнічних дисциплін

Леся МОВЧУН – голова циклової комісії економічно-облікових дисциплін, методист

Ольга НАУМЕНКО – методист

Іван КІМЕЙЧУК – викладач технологічних та лісотехнічних дисциплін

Відповідальні за випуск: Соловей О.Ю., голова циклової комісії технологічних та лісотехнічних дисциплін, викладач II категорії, **Кімейчук І.В.**, магістр-дослідник, викладач технологічних та лісотехнічних дисциплін.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Сучасний стан лісівничої освіти та виробництва: виклики, проблеми та перспективи розвитку в умовах реорганізації лісгосподарських підприємств та змін клімату» 6 грудня 2022 року, ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О.Майнової НУБіП України» до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

© ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О.Майнової НУБіП України»

3. Сігарьова Д. Д., Пилипенко Л. А. Фітопаразитичні нематоди. Стратегія і тактика захисту рослин. Т. 1. Стратегія / під ред. В. П. Федоренка. К.: Альфа-стевія, 2012. С. 169–214.
4. Соловьева Г. И. Экология почвенных нематод. Ленинград: Наука, 1986. 247 с.
5. Decker H. Phytonematologie. Biologie und Bekämpfung pflanzenparasitärer Nematoden. Berlin: VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, 1969. 526 s.

Тематичний напрямок 8. Використання новітніх технологій при заготівлі та транспортуванні лісопродукції

ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗАЦІЇ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ У ОЛЬШАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЛІСОКУЛЬТУРНИХ ПЛОЩ

Кімейчук І.В., магістр-дослідник лісового господарства, викладач технологічного відділення ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Штучні насадження сосни звичайної почали створювати та вирощувати на початку ХІХ ст. Із тих пір постійно ведуться пошуки більш вдосконалених способів відтворення соснових лісів, які б забезпечували формування високопродуктивних біологічно стійких штучних насаджень. На сьогодні їх формування ускладнюється тим, що під культури сосни відводять староорні землі та вирубки. Тривале використання ділянок для вирощування сільськогосподарських культур супроводжується ущільненням ґрунту, погіршенням повітрообігу, зменшенням у його складі поживних речовин, втратою водозатримуючої здатності, зниженням інтенсивності життєдіяльності

грунтових безхребетних тварин і в цей час виникненням сприятливих умов для розвитку збудників хвороб.

Сучасна технологія розроблення лісосік із використанням у процесі трелювання та вивезення деревини важких механізмів погіршує умови для природного поновлення та зумовлює появу трав'яної рослинності з перевагою злакових екземплярів.

Застосування великогабаритних машин та механізмів під час вирощування та відновлення лісу призводить до збільшення ширини міжрядь. Останнє підвищує інтенсивність та збільшує тривалість доглядів за ґрунтом у культурах, подовжує термін змикання крон між рядами, зумовлює формування збіжистих, погано очищених від сучків стовбурів та, як наслідок, зменшує вихід сортиментів.

Важливе місце у розв'язанні цих проблем відводиться лісокультурним заходам, оскільки способи і технологія лісовідновлення у межах нашої країни досить різноманітні. Також, як і різні типи лісорослинних умов та ступінь інтенсифікації лісового господарства. Тому з лісокультурних заходів важливі практично всі складові з агротехніки створення лісових культур, їх правильний вибір, добір природного складу лісостанів тощо.

Пробні площі було закладено на соснових насадженнях 5–6-ти річного віку, в характерних ділянках на свіжих вирубках, які вийшли з-під рубок головного користування. Загалом було закладено шість пробних площ, на кожній площі виміряно понад 200 дерев сосни звичайної. Безпосередньо вимірювалися прирости у висоту за кожен рік, висота та ширина крони.

Підготовка лісокультурних площ в Ольшанському лісництві полягала в розчищенні ділянок від кущів, порубкових залишків, повалених дерев, та їх спалюванні. Ґрунти переважно вологі дерново-підзолисті. Рельєф рівнинний. Для садивного матеріалу були використані сосна звичайна і береза повисла.

Рис. 1. ТПП № 1, кв. 48, вид. 25, пл. 1,3 га **Рис. 2. ТПП № 2, кв. 69, вид. 8, пл. 1,5 га**

Рис. 3. ТПП № 3, кв. 67, вид. 2, пл. 0,8 га **Рис. 4. ТПП № 4, кв. 4, вид. 7, пл. 1,0 га**

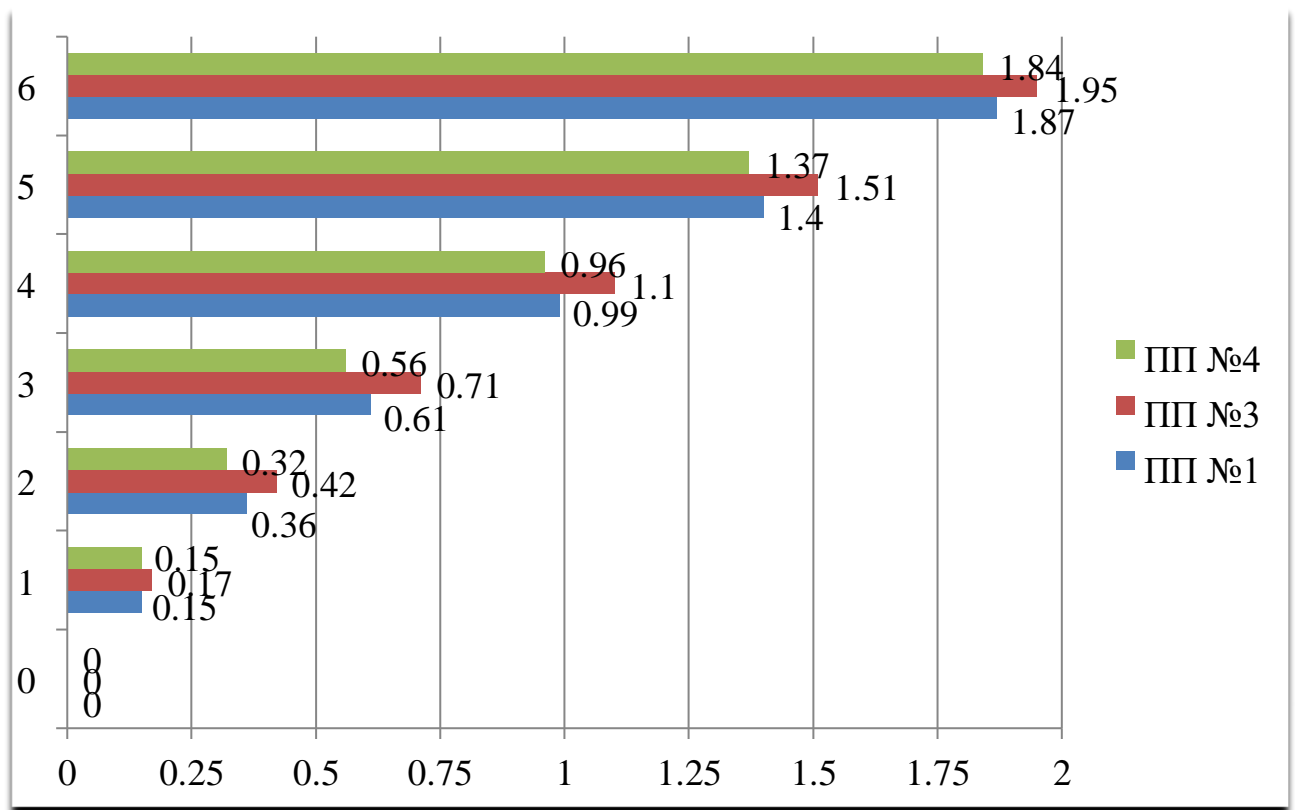

Рис. 5. ТПП № 5, кв. 68, вид. 20, пл. 2,7 га **Рис. 6. ТПП № 6, кв. 39, вид. 11, пл. 2,9 га**

За результатами проведених дослідів встановлено, що найінтенсивніший ріст соснових насаджень був на території пробної площі №3. На пробній площі №1 спостерігається середній темп росту, тоді як на пробній площі №4 відзначено

найменший ріст сосни у висоту. Загалом середні показники на цих лісокультурних площах не надто різняться між собою, хоча є деякі розбіжності. Тому їх можна порівняти і зробити певні висновки. Так на лісокультурному об'єкті № 3 найвищий приріст по роках забезпечило нарізання борозни глибиною до 20 см, за схеми розміщення 2,5x0,7 м, ТЛУ – С₃. Звідси можна вважати, що ці чинники вплинули на ріст насадження. На лісокультурній площі № 1 зафіксовано середні показники за приростами у висоту, що є нормальним для таких умов місцезростання. На лісокультурній площі № 4 приріст виявився найменшим, проте також видається досить вагомим, хоча тут на ріст могла вплинути невчасність проведених доглядів за культурами. Разом із тим показники на пробних площах №3, 4 і 1 є порівняно високими (рис. 7, табл.).

Н, м

Вік, років

Рис. 7. Аналіз ходу росту штучних насаджень сосни за висотою

Таблиця. Характеристика пробних площ, закладених у насадженнях Ольшанського лісництва

№ з/п	Площа проб. площі	Вік насадження	Схема змішування	ТЛУ	Таксаційні показники							К-сть замірювань	Схема розміщення	
					H _{сер.} м	Приріст по роках, см								Ширина крони, см
						2016	2017	2018	2019	2020	2021			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0,025	6	10 Сз	Сз	1,87 +-0,02	15 +-0,4	21 +-0,4	25 +-0,4	38 +-0,6	41 +-0,6	47 +-0,8	115 +-1,3	200	2,5×0,7
2	0,02	5	10 Сз	Сз	1,33 +-0,01	- +-0,4	15 +-0,4	21 +-0,4	24 +-0,3	36 +-0,4	37 +-0,6	91 +-1,2	201	2,5×0,7
3	0,025	6	10 Сз	Сз	1,95 +-0,02	17 +-0,4	25 +-0,4	29 +-0,4	39 +-0,6	41 +-0,7	44 +-0,8	114 +-1,2	207	2,5×0,7
4	0,035	6	8Сз2Дз	С ₂	1,84 +-0,01	15 +-0,3	17 +-0,3	24 +-0,4	40 +-0,4	41 +-0,7	47 +-0,6	119 +-1,0	200	3,0×0,7
5	0,02	5	8Сз2Бп	Сз	1,40 +-0,01	- +-0,6	17 +-0,6	22 +-0,6	26 +-0,6	35 +-0,7	40 +-0,6	83 +-1,5	205	2,5×0,7
6	0,03	5	8Сз2Бп	Сз	1,20 +-0,02	- +-0,4	12 +-0,4	18 +-0,6	22 +-0,5	27 +-0,7	41 +-0,8	74 +-1,6	200	2,5×0,7

Проаналізувавши ґрунтово-кліматичні умови району розташування лісництва можна зробити висновок, що вони сприятливі для вирощування високопродуктивних штучних соснових насаджень. Одним із істотних факторів у вирішенні завдань з підвищення ефективності відтворення штучних насаджень у ДП «Держинський лісгосп АПК» є комплексна механізація технологічних процесів.

За даними літературних джерел лісокультурне виробництво повинно орієнтуватися на екологічні методи відтворення лісових ресурсів та лісорозведення, що забезпечило б створення біологічно стійких лісових культур.

Обробіток ґрунту під лісові культури механізовано на 85 %, а агротехнічні догляди за ґрунтом – на 60 %. Технології, які застосовуються в лісництві за останні роки, передбачають частковий обробіток ґрунту нарізанням борозен, смугами та ручний сапою.

У переважаючих лісорослинних умовах (С₂ і С₃) добре розвинуте природне поновлення сосни, берези і вільхи. Тобто вводити їх у культури нині не – доцільно. Але в останніми роками створюються сосново-березові і сосново-дубові культури, що безумовно є позитивною тенденцією у лісокультурному виробництві.

Основними напрямками поліпшення лісокультурної діяльності підприємства можуть бути:

- розширення робіт із сприяння природному поновленню;
- використання високоякісного садивного матеріалу, зокрема з покращеними спадковими властивостями;
- створення культур із веденням до їхнього складу деревних видів, що відповідають корінним типам лісу.

Місце проведення: ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О.Майнової НУБіП України»